

Parasha Korach קורח Bemidbar (Num) 16:1-18:32

Het eerste woord in onze Parasha is "Vayikach" "ניקח" (en hij nam). We begrijpen uit dit woord dat het is wanneer men "neemt" zonder het te vragen. Men kan dan ook het volgende verwachten en dat is de gevolgen ervan te "ontvangen". Het is altijd beter om te geven dan te ontvangen, en het is altijd beter om te vragen dan te nemen. We leren ook van het woord "ניקח" een interessante en diepgaande les, omdat het afkomstig is van het woord Lekach ("ליקח" een les of een lering). We moeten dus van deze Musar (een berisping) leren. De Torah vermeldt Korach ("קרח") samen met zijn vier generatievaders, samen met Datan, Aviram (de goddeloze broers "דתן ואבירם"), en Onn ("און") de zoon van Pelet, de zonen van Reuven.

Korach staat samen met tweehonderdvijftig leiders van Bnei-Yisrael op het punt om HaSjem, Mosjé en Aharon uit te dagen. Een niet zo'n slimme zet zoals we later lezen. Die 250 leiders waren erg belangrijk, mensen die verantwoordelijk waren voor het handhaven van de Joodse kalender en de feestdagen, wat betekent dat ze zeer machtige en goed geïnformeerde mannen waren. Het eerste vers vermeldt Korach vier generaties, de zoon van Izhar, de zoon van Kohath, de zoon van Levi ("ויקח קרח", "בן-יצהר בן-קאהת בן-לוי"). Waarom noemde hij de vijfde persoon, Jaacov, niet? Onze wijzen leggen uit dat Jaacov HaSjem vroeg om zijn naam niet te noemen in zo'n gruwelijke en zondige gebeurtenis.

De Torah schrijft: "Vayikatsj Korach, de zoon van Jitzhar, de zoon van Kohat, de zoon van Levi", en Korach "nam" iets. De Zohar legt uit dat dit komt om ons te leren dat ze in opstand kwamen tegen Mosjé en zijn wereld (die van Mosjé) naar de andere kant brachten (het naar het kwaad keerden), Korach somt zijn afstamming op om Mosjé en HaShem uit te dagen. Onze wijzen zeggen dat het woord "Vayikach" ("ניקח" en hij nam) verwijst naar het feit dat Korach de Tzitzit (die zojuist in onze laatste parasha werd genoemd) in zijn hand nam en Mosjé uitdaagde over de "Techelet" kleur (blauw).

De vraag werd gesteld, hoe konden 250 heilige leiders worden aangemoedigd om deel te nemen aan deze muiterij. Hoe slaagde Korach erin hen allemaal te overtuigen om met hem mee te gaan, vooral na de zonde van de spionnen (verspieders)? Korach was in staat om de 250 leiders op twee manieren te manipuleren. Korach wees hen erop dat ze allemaal de komende veertig jaar in de woestijn zullen doorbrengen, vanwege de zonde van de spionnen en dat ze echt "niets te verliezen hadden, maar alleen wat te winnen. Korach beloofde ook elk van de 250 leiders een Kehunah (priesterschap) en een blijvende positie in de Tabernakel. Onze wijzen voegen eraan toe dat Korach in staat was hen om te kopen met goud en rijkdom. Met al deze "gaven" waren ze overtuigd en stemden ze ermee in om zich aan te sluiten bij de zondige agenda van Korach en samen ondergingen ze daarmee de collectieve straf.

Ons eerste vers zegt: "חמשים ומאתים, נשיאי עדה קראי מועד, אנשי-שם" leiders die het goddelijke gebruik van HaShem's naam nieuw maken, leren we uit de woorden "אנשי-שם" "Ansh'ie Shem". De hele Korach-episode vond plaats in dezelfde week dat Miriam uit het kamp werd verdreven, vanwege haar La'Shon Ha'rah (slecht spreken) tegen Mosjé.

Het is dan ook best wel interessant om erop te wijzen dat de naam Korach geen Hebreeuwse naam was (het is een van Eisav's zijn zoons namen). De naam Korach is een acroniem voor zeer slechte "Midot"

המקום & Talmud-online.nl

(“maat” of “normen”), dat zijn dan ook de karakteristieke eigenschappen waaruit deze naam bestaat. Korach staat voor:

Kuf – קנאי "ק" Jaloezie, hij werd verteerd door jaloezie

Reish – רתחן "ר" Boos, hij zou altijd woedend worden

Chaf – חמדן "ח" Hebzuchtig, hij had een buitensporig verlangen om alles te hebben.

Wie was Korach?

Om deze vraag te beantwoorden moeten we bij het begin beginnen, bij Bereshiet. Toen HaSjem de wereld schiep, maakte Hij op de tweede dag onderscheid tussen de twee wateren, "het water boven en het water beneden", wat het eerste en het tweede betekent. De Torah schrijft (in 1:5-6) "Mavdil" ("מבדיל" onderscheidt) tussen de wateren omdat ze verschillend zijn. De Zohar zegt dat alle seconden (verwijzend naar broeders) "Mavdil" zijn, van elkaar onderscheidend, verschillend, en dus altijd als zodanig zullen handelen.

Er zijn veel gevallen waarin de tweede broer anders is, bijvoorbeeld:

Jitschak en Ismaël

Ja'akov en Eisav

Reuven en Gad

Efraim en Menashe

Aharon en Korach

De Zohar leert ons dat met Reuven! We weten dat Reuven Jaacov's de eerstgeborene was, maar de Zohar zegt dat hij als tweede werd beschouwd. De Zohar leert ons ook hier een diepgaande les over hoe HaSjem "מבדיל" "Mavdil", onderscheid maakt tussen hen. We weten dat Rachel de eerste keuze van Jaacov was en Leah de tweede, en aangezien Reuven van Leah kwam, wordt hij echt als tweede beschouwd. Zo is het ook met Gad die uit Zilpa kwam en niet uit Rachel, dus ook hij wordt als tweede beschouwd. We weten ook dat Menashe uit Osnat kwam, de dochter van Dina en Sichem (die niet Joods was), dus ook de helft van Menashe wordt als tweede beschouwd.

Het is heel interessant om te zien dat deze twee en een halve stam zo verschillend zijn van de rest van Bnei-Yisrael, omdat ze vrijwillig vroegen om buiten het Beloofde Land te wonen (samen met de stammen van Reuven, Gad en de helft van Menashe). Deze twee en een halve stam kozen ervoor om aan de oostkant van de rivier de Jordaan te wonen (waar nu de Arabieren wonen). Het is interessant om hierbij op te merken dat deze twee en een halve stam het acroniem heeft van het woord "Gerim" ("גרים" andere naties), Gad, Reuvan & Menashe. Hun ligging ten oosten van de rivier de Jordaan, dit is waar het land Jordanië vandaag is. We weten uit het verleden (en latere) geschiedenis dat de Jordaanse natie ten strijde trok tegen Israël, en dat alleen deed toen ze daartoe werden gedwongen door andere Arabische naties, zoals in de zesdaagse oorlog. Ze wilden altijd al de controle hebben over "Tempelberg" en misschien, heel misschien zijn het dus de twee en een halve stam van Reuven, Gad en Menashe. Vanaf hier zien we hoe HaShem "Mavdil" hen onderscheidt van de rest van Bnei-Jisrael. Ook hier zien we dat Korach na Aharon ook de tweede in de rij is, aangezien hij de zoon was van Jitzhar die na Amram (de vader van Mosjé) kwam, de eerste zoon en de vader van Aharon. We zien hier een duidelijk begrip van de diepzinnige leringen van de Zohar over hoe verschillend de "tweede" is, en hoe HaShem "מבדיל" "Mavdil" (ze onderscheidt) van elkaar.

De Zohar leert ons dat als Bnei-Yisrael zich aan de Torah zou hebben gehouden, ze nooit verbannen zouden zijn. Degenen die zich met de Torah bezighouden, zullen vrij zijn van alles, zelfs van de dood, zoals het vers zegt: "Etz Chaim He La Machazikim Bah" ("עץ חיים היא למחזקים בה") de Torah zal degene bewaken die eraan vasthoudt. Ze zullen deel uitmaken van de "Boom des Levens". De Torah is de kracht van het Recht en het leven, en wie probeert de Torah te verlaten, wordt beschouwd als iemand die Rechts inruilt voor Links en hij zal de wereld vernietigen. Aharon was rechts en de Levieten die de Torah verlieten waren links en Korach probeerde die kant te wisselen. Zijn verlangen naar een hogere positie zorgde ervoor dat hij tegen de wil van HaShem inging, omdat hij van rechts naar links wilde veranderen en voor zo'n zonde werd gestraft.

Ondanks alles wat er net allemaal is gebeurd met Bnei-Yisrael in de afgelopen paar Parshiot, aangezien er velen van hen stierven en gestraft werden vanwege de zonde van de spionnen en andere zonden, zien we ook hier een andere verontrustende gebeurtenis die met Korach. De vraag werd gesteld, waarom? Hoe kozen Korach en honderden leiders van Bnei-Yisrael ervoor om de wil van HaShem te betwisten, ondanks alles wat ze onlangs hadden gezien? Hadden ze niet allemaal de lessen geleerd van de harde straffen die HaShem aan Bnei-Yisrael oplegde? Er zijn verschillende "concepten" om te proberen dit verzet van Korach en zijn volgelingen te begrijpen. Opmerkelijk is het dus dat de Torah schrijft: "Korach, de zoon van Jitzhar, de zoon van Kohat, de zoon van Levi..." en niet verder gaat met het noemen van de daarop volgende naam die van Jaacov. De Midrasj vertelt ons dat Jaacov deze profetie zag en HaShem vroeg om zijn naam niet in verband te brengen met zulke goddeloze mannen en zo'n zondige gebeurtenis. HaShem stemde toe en zijn naam werd daardoor uit deze geschriften weggelaten.

Voordat we een dergelijk gedrag proberen te verklaren, moeten we weten wie Koarch was en wat de naam "קורח" Korach werkelijk vertegenwoordigt. De naam "קורח" Korach in het Hebreeuws heeft verschillende betekenissen en verborgen boodschappen. Per definitie kwam de naam Korach voort uit het idee om "Kor Ruch" te zijn, "קור-רוח" een koude persoonlijkheid, die geen probleem heeft met bedriegen of beliegen. Terwijl hij iets nam zonder iemands toestemming, zoals hij deed met het "nemen" van het goud uit Egypte. Het woord Korach spelt ook hetzelfde woord als "Rokeach" ("רוקח"), wat in het Hebreeuws "verzinnen" betekent met andere woorden, "een plan uitbroeden", sprekend tegen de wil van Moshe, Aharon en HaShem ingaan. Het woord heeft ook het woord "Charak" ("חרק") van het woord "La'Charok" ("לחרוק"), wat splijten, breken, afbrokkelen, breken en scheuren betekent; sprekend over het creëren van een "splitsing" tussen Bnei-Yisrael. Het woord Korach spelt ook het woord "Chakar" ("חקר"), wat onderzoek betekent, verwijzend naar zijn plan om een Kohen te worden. De naam spelt ook het woord "Rachok" ("רחוק" ver), verwijzend naar het verre van gehoorzamen van Hashem's wil en wetten.

Korach was een invloedrijk man die alles had wat men zich maar kan wensen. Hij was zo rijk dat er driehonderd dieren (muilezels) nodig waren om alleen de sleutels te dragen voor zijn kisten met goud en zilver die hij uit Egypte had meegenomen. Korach was minister van Financiën van Yosef. Hij was een uitmuntend Torah geleerde een wijs en goed opgeleid man. Hij was de afstammeling van een van de meest vooraanstaande families, de zonen van Kehat die het speciale voorrecht kregen om de deksels van de Heilige Ark te dragen, een Familie die ook bekend stond om hun Torah kennis en zulke

heilige en hoge privileges verdienden. Bovendien had Korach een directe toegang tot zowel Mosjé als Aharon, evenals tot de leiders van de hele Bnei Yisrael.

We moeten er echter wel op wijzen dat Korach echt geloofde dat hij het recht had om de volgende Kohen te zijn, omdat hij uit de familie van Aharon en Kehat kwam. Hij zei tegen Mosjé en Aharon dat hij de tweede Kohen moest zijn, en niet Elazer, de zoon van Aharon. Hij baseerde zijn argument op zijn stamboom en zei dat zijn vader Yitzhar de tweede broer was na Amram (de vader van Moshe en Aharon) en dat het zijn recht was om de op één na hoogste Kohen te zijn. Hij zei zelfs dat zijn naam Korach in Gematria gelijk was aan de naam van Elazer ("אלעזר") die 308 is, verwijzend naar de positie.

Korach was een zeer rijke en machtige leider onder Bnei-Yisrael. Hij verzamelde en overtuigde de tweehonderdvijftig andere leiders, met het idee dat ze het allemaal verdienden om deel uit te maken van de "hogere" groep zoals Mosjé en Aharon. Met zijn rijkdom wist hij hen te verleiden en over te halen zich bij zijn strijd aan te sluiten. De Talmud leert dat Korach een zeer rijk man werd in Egypte toen hij de positie bekleedde van adviseur van Yoseph, en zijn postie als minister van Financiën. Hij vond de verborgen schat (goud) die Joseph in Egypte had verzameld toen hij de onderkoning was en nam het mee uit Egypte. Deze tragische opstand van Korach is dan ook een van de treurigste verslagen tijdens de reizen van de natie in de woestijn.

Shabbat Shalom

Jaäcov N talmid van Rabbi J. de Leeuwe.